

וחכמים אומרים: אף החוצלות מטמאין טומאת מדרס, לפי שעשויות הן לשכיבה.

ותמהה הגמרא: וכי היתה כוונתם לומר שמדרס — אין, וטמא מת — לא?! [כלומר שטמא טומאת מדרס ולא טומאת מת?!]

והא והרי אנן תנן: כל המטמא מדרס, מטמא טמא מת?!⁽³⁷⁷⁾ [והטעם, כיון שעשאן לשכיבה דינם ככלי לקבל טומאה, אף שבעלמא אין פשוטי כלי עץ מקבלים טומאה].

מבארת הגמרא: אלא אימא: וחכמים אומרים, אף מטמאין טומאת מדרס.

מאי חוצלות?

אמר רב אבדימי בר המדורי: מרזובלי.

מאי מרזובלי? אמר רבי אבא: מזובלי [ילקוטי רועים], שדרך הרועים להניחן תחת ראשו ולשכב.⁽³⁷⁸⁾

רבי שמעון בן לקיש אומר: חוצלות פירושו מחצלות ממש.

ואזדא ריש לקיש בדבריו אלו לטעמיה — כשיטתו במקום אחר.

דאמר ריש לקיש: הריני כפרת ניסורים הבאים עלי, יהיו לכפרתם של רבי חייא ובניו.⁽³⁷⁹⁾ שבתחלה, כשנשתכחה תורה מישראל,⁽³⁸⁰⁾ עלה עזרא מבבל, ויסדה. חזרה

יצא זה שאומרים לו עמוד [מן הכלי אשר אתה יושב עליו] ונעשה מלאכתנו.

378. ופירשו האחרונים, שלדעת רב אבדימי המחלוקת היא דוקא במזובלי, כיון שהן קשות ולא נוחות לשכיבה וגם אין דרך להשתמש בהם תדיר למשכב, ולפיכך אפשר שאינן נחשבות ראויות למדרס. אבל במחצלות של שעם וגמי מודה רבי דוסא שהן טמאות מדרס, חזון איש כלים סימן ל ס"ק לא.

379. לשון כבוד הוא, וכשמזכיר את אביו או את רבו אחר מיתתו צריך לומר כן, רש"י. ובקידושין לא ב מבואר, שהלכה זו נאמרה דוקא ב"ב חודש שאחר המיתה. ופירש שם רש"י, שמכאן ואילך כבר קיבל מה שקיבל שאין משפט רשעי ישראל בגיהנום אלא שנים עשר חודש, וראה ילקוט מפרשים.

380. ואף על פי שנאמר "כי לא תשכח מפי זרעו", היינו, שקורא הדורות מראש ידע שיבואו

זה בא רבי דוסא ואמר, דאי אפשר שיהיו טמאות אב הטומאה אלא על ידי מת ולא על ידי מדרס הזב.

377. וכתב רש"י: הוא הדין לשאר טומאות כגון נוגע בשרץ או נבילה, ונקט טמא מת, דומיא דטומאת מדרס שהיא אב הטומאה. וכוונת הגמרא לומר לפי זה, שכל הנעשה אב הטומאה על ידי מדרס נעשה אב הטומאה כשהוא טמא מת, שאין לך דבר המטמא מדרס אלא כלי המיוחד לשכיבה, וכיון שנעשה כלי לענין שכיבה, נחשב הוא ככלי אף לשאר טומאות, ואפילו היה פשוטי כלי עץ.

ובסיפא של אותה משנה: ויש שהוא מטמא טמא מת ואינו מטמא מדרס, והוא כלי שאינו מיוחד לשכיבה, שטמא בכל הטומאות חוץ מטומאת מדרס. שאם שכב עליו הזב ולא נגע בו טהור, דאינו מטמא במדרס אלא אם היה מיוחד לכך. כדאמרינן: "יכול כפה סאה וישב עליה, כפה תרקב וישב עליה יהיה טמא, תלמוד לומר אשר ישב עליו הזב — מי שמיוחד לשיבה,